

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	16 kor
Negyedévre	4 "
Helyben háshoz hordva:	
Egész évre	20 kor.
Negyedévre	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Negyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hetől az
Énnap utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kóriratok visszaadásán
vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Hirdetések és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, nov. 28.

Nemzetiségi háború.

Innen-onnan már második hete van annak, hogy a felirati javaslatot tárgyalják, azaz pardon! hogy a javaslat tárgyalását kitűzték a napirendre, és ezalatt az idő alatt elhangzott beszédek kevés kivétellel mind a néppártól szóltak.

Hogy ezen szónoklati minősítéssel el- látott mondatok sokasága nem képezett selyemszálakból font finom keféket azoknak kezébe, hanem igenis drótkéféket — a legordináribb fajtából — azon nem lehet csodálkozni, sőt mi több, el lehetett reá készülvén mindenki.

Hiszen mindenki úgy csinál, ahogyan megszokta, mert még a híres német ember is azt mondja: „Jung gewohnt, alt gethan!” És hogy annak a bizonyos drótkéfének számai mind kibullottak, még mielőtt használatba jöttek volna, azt meg egész bátran annak tulajdonítjuk, hogy laza volt a szerkezet, miként az érvek, a melyeket felhoztak a szónokok!

Bornemissza, Ivánka, Kubinyi György öles beszédekben rontottak neki a néppártnak, a legképtelenebb állításokat szedve össze ellene, azon hiszemben, hogy ezzel le is fejezik azt és elsöprik a föld színéről. Vádolták hazafiatlansággal és nemzetiségi konspirációkkal; az utóbbival szeretnek legjobban hadakozni a harcosok, már csak azért is, hogy miután a néppárt ellen nem tudnak semmit sem felhozni,

hát legalább gyanuba keverik azért, mert vagy nyolcz kerülete nemzetiségi vidékről való.

Ez pedig nem érv; minden érvben kell logikának lenni, ebből pedig hiányzik — ezt bizonyára tudták a felszólalók is, de hát ha nincsen pecsenye, jó a kenyér is.

Tudvalevő dolog, hogy a szabadelvűpárt vagy 150 kerületének képviselője a legerősebb nemzetiségi vidékről jutott be a házba, és daczára ennek, a néppárt sohasem vádolta őt hazafiatlansággal. Azt is tudja mindenki, hogy van a kormányban a több nyelvűek között egy tót néplapja — és azért még sem akarták nemzetiségi pártinak elkeresztelni, de meg azt is tudjuk, hogy egy külön százcsoport is ül a liberálisok között, azért mégsem fogták reá, hogy ellensége a magyarságnak.

Tudjuk azt is, hogy a szabadelvűpárt minden egyes választás alkalmával paktált a nemzetiségekkel, kezdve az erdélyi és bihari kerületektől egész az utolsó pozsonymegyei tót kerületekig, — tudjuk azt is, hogy minden ilyen paktum újabb jogfeladással járt a magyarságra és újabb privilégiummal a nemzetiségekre nézve — és mégis ők merik a nemzetiségekkel való konspirálással vádolni a néppártot, melynek programja és felirati javaslata is hazafiasabb, mint az övék.

A néppárt éppen olyan korrekt, bátor és szókimondója a hazafias és keresztény eszméknek ma, mint volt megalakulása

óta mindig. Hát mért nem szólaltak fel Ivánka Oszkár meg Bornemissza Lajos, ha veszedelmesnek tartják már előbb el- lene? Csodálatos, hogy csak 5 év után találták ezt szükségesnek, — hogy dokumentálják Széll előtt a pártegységet. Hja persze! akkor ők nemzeti-pártiak voltak — ma meg szabadelvűek, a mi pedig kettő — ha nem hiszik, kérdezzék meg Beöthy Ákost, annak talán csak el- hiszik.

Ahelyett, hogy a tárgyhoz szólnának s országos érdekű teendőkről beszélnének, jobbnak tartják támadni a néppártot, mert hát ma nincs hálásabb téma, mint a néppárttól csevegni és trécselni. Megtehetné ezt a néppárt a liberálisokkal szemben egész bátran és joggal, de hát vannak itt más ügyek, a melyek sokkalta fontosab- bak és országos érdekűbbek mint holmi légből kapott vád, a mely körül hetekig utaznak, mert nem értenek talán máshoz.

De ha folytonosan alaptalan vádakkal illetik a néppártot s maga Széll is olyan programbeszédekből formál vádat a néppárt ellen, melyet a néppárt nemzetiségi ellenjelöltje tartott s ezt is a néppártnak róvja fel, akkor ne csudálkozzék azon a szenvedélyes izzó támadáson, amelyet tegnap Rakovszky intézett Széll miniszter- elnök ellen. A szabadelvű párt kezdte, most ám viselje férfiasan az ellenfél su- lyos csapásait is.

Szenvedélyes, izzó volt tegnap a Ház levegője, szokjanak hozzá: az lesz ez- után is.

Mihók Sándor.

A „TISZÁNTÚL” TARCZÁJA.

Gizi levelei.

Bálint Dezső kedves humorral megirt könyvéből, melyről a múlt héten emlékeztünk meg, mutatónba közöljük a következő két levelet:

Katonadolog.

Azon magasztos érzés melynek a honsze- retetet köszönjük legfényesebben akkor lobog szívünkben midőn szeretett hazánkat egy ka- tonával megajándékozhatjuk. Ez az amire már a római nők is büszkéek voltak valamint min- den magyar anya is, ha valódi vér és nem víz foly ereiben mert van-e szentebb fájdalom, mint az anyáé, mely gyermekét a hon oltárára áldozta?!?

Ezen érzések hatották át hetek óta kebl- lünket mert unokafivérem Hugó mely ugy- annyira ki-s bejár házukban hogy mint saját gyermekünket tekintjük, 1.-én bevonul mint önkéntes mi egész családuknak roppant izgal- mat és lelkesedést okozott mert mindeddig senki sem volt köztünk katona mely utóbbi (mint k. papámtól hallám) régebben a vidéki városokban könnyen keresztülvihető volt.

Unokafivérem Hugó azonban bár végtelen- nül kis természetű és oly schmächtig hogy majd- nem úgy néz ki mint egy fiu és Pistának abszolúte nincs is előtte respektusa, mégis mindjárt az első sorozásnál benmaradt mi

mindjányuukat roppant meglepett mivel ezt sohasem hittem volna. Ámde legkellemetlen- bül volt meglepetve k. unokafivérem maga mely a legkésőbb fölkelés híveihez tartozik és folyton sopánkodott hogy hogy tud tud majd olyan korán kint lenni a kaszárnyában mint a szabályzatok előírják?

Ennélfogva, hogy némi bátorságot kölcsö- nözünk neki, direct megismerkedtünk egy ugynevezett Gerővel mely mint tűzmeser hagyta el az önkéntesi pályát és így rendkívül sokat tudott elbeszélni ezen esetekből. Ezen Gerő tudniillik unokabátyja barátóm Glück- nek mely egy helybeli izralita család utolsó sarja, miáltal az ismeretség igen könnyen ment. Így valóban roppant sokat megtudtunk a katonalevtől pl. hogy a tiszteknek nem kell visszaköszönni a Váczi- és Koronaherczeg- utcákban és ilyen helyeken mert akkor ugy sem tudják megjegyezni, hogy köszöntek-e már nekik vagy sem tovább hogy a huszárok és furhvezerek sohasem köszönnek egymásnak mert mindegyik a másiktól várja hogy előbb szalutáljon mit a huszároktól értek de a furhvezerektől igazán nem mert ez utóbbiak szerény véleményem szerint tényleg a legutol- sók a mi létezik és ezt mondja Hugó is.

Igy még számos adatokat megtudtunk a katonalevtől pl. rendkívül sok vicczet a tisztekről miken borzasztó sokat kellett ne- vetni noha egyeseket k. papám már ismert a fiegende Blätterből és kívülről folytatott.

Ezen elbeszélések által Hugóban is mind-

jobban fölébredt a katonai vágy és már egészen örült hogy bevették főkép mikor egyenruházati czikkeit hazaszállították melyek mind a legmagasabb árak szerint készültek és így köztük valóban gyönyörű darabok is vannak.

Igy tehát mindjobban fölvirradt a beruk- kolás hajnala és képzelhetik nagy meglepeté- sünket midőn ma este midőn már az utcákon elegendő sötét volt, Hugó felöltözött katoná- nak és eljött hozzánk. Midőn belépett hát ezen kis sapkában és gyönyörű vaffenrockban oly fessen nézett ki hogy mindjányan paffok vol- tunk sőt k. mamám felis sikoltott meglepe- tésében, a kisasszony pedig olyan sokszor ismé- telte ezen szavakat „mais il est très gentil” hogy ezáltal k. mamám többszörös dorgáló pil- lantásait vonta maga után.

K. papám ekkor mely vendégekkel szem- ben nem ismer határt három üveg tokajit bon- tatott fel melyeket különben csak betegségek esetén szoktunk élvezni és szép beszédet inté- zett Hugóhoz mely alatt még a szakács- és szobalány is bejöttek sirni. Ekkor Hugó felett és mindjányan ittunk mire ő fenkölt szavak- kal mondotta hogy utolsó csepp vérért fogja áldozni királyért és hazáért.

Ezen igazi lelkesedést azonban fájdalom megszakította Pista, melynek csintalanságát hová már nem lehet tovább kitarítani, t. ilik neki már az első csöpp bor a fejébe száll és így odaugrott Hugóhoz és kiakarta huzni bajon- nettjét. Ezt Hugó természetesen nem engedte

Választás Csacván.

Láng Lajost a csacvai választókerület országgyűlési képviselőjévé egyhangulag megválasztotta.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, nov. 28.

A folyosókon már 10 órakor híre járt, hogy a néppárt a tegnapi vereség után teljesen leszerelt és nem kívánja folytatni a harcot.

A hír igaznak bizonyult, mert a feliratkozott képviselők töröltették neveiket, úgy, hogy Apponyi elnök felhívására senki se jelentkezett felszólalásra, mire a Ház nagy többsége felállással változatlanul elfogadta a válaszfelirati javaslatot. A baloldal természetesen ülve maradt, sőt az öreg Madarász bácsi néhány harsány szóval külön is kijelentette, hogy a javaslatot nem fogadja el.

A szavazást megelőzőleg Széll Kálmán be-terjesztette az új bosnyák vasutak építéséről szóló javaslatot, Okolicsányi László pedig egy tegnapi közbeszólása magyarázásának ürügye alatt szemére vetette a miniszterelnöknek, hogy Kramolint, a ki tudvalevőleg Bánffy em-berre, Nyitra vármegye főispánjává nevezte ki. Ebből is látja, hogy nincs rendszer-változás.

Széll Kálmán azt válaszolja, hogy Kramolin eddig politikailag nem játszott szerepet és csak annyit tud róla, hogy jó jogász volt. Különben nem tartja helyesnek, hogy az új főispánt, a ki még meg se kezdte működését, már most támadják. (Helyeslés jobbról.)

A Ház ezután a miniszterelnök indítványára elhatározta, hogy holnap formális ülést tart a felirati javaslat harmadszori olvasása céljából, szombaton és hétfőn nem tart ülést, kedden pedig megkezdik az indemnity tárgyalását.

Ezzel az ülés 11 órakor véget ért.

Magyar iparpártoló szövetség.

Uj szövetségről van szó. Nem olyan hangzatos a czime, mint a »Nemzeti szövetség«-nek, de lehet, hogy nagyobb lesz a sikere. A magyar ipart akarja összekötni a magyar kereskedelemmel.

Hát magyar ipart talál a szövetség, csak aztán magyar kereskedelmet is találjon.

Mert bizony a mi kereskedelmünk szabadon röpdős vigézeivel együtt még szörnyen német, nyelvre, ügyvitelre és bevásárlási forrásaira nézve.

A szövetség a magyar kereskedelmet határozottabban akarja bevonni az iparpártoló mozgalomba. E kérdés megoldásánál a szövetség a legnagyobb tapintattal akar eljárni. Kiindulási pontja az ebbeli akciónak az lesz, hogy a kereskedő csak lassan térhet át a magyar iparcikkek kizárólagos vagy túlnyomó elárúsítására. De oda igenis törekedni fog a szövetség, hogy a magyar kereskedő a lehetőség szerint nagy kvótát juttasson a magyar iparnak és hogy a hol csak teheti magyar iparcikkeket kínáljon. Ha a kereskedőknek, mint a közönség izlése tolmácsolóinak, egy magyar gyártmány ellen panaszok van, a szövetség igyekeznék, hogy a kereskedelmi szempontoknak lehető nyomatékkal érvényt szerezzen.

A magyar árunak hazánkban minél nagyobb piacot akar teremteni. Ezen cél érdekében a szövetség minden tőle telhető módon oda fog törekedni, hogy a külföldi iparcikkeket hazánkban lassanként magyar iparcikkekkel helyettesítse.

Össze akarja gyűjteni azon társadalmi törekvéseket, melyek szerte az országban a magyar ipar érdekében buzgólkodnak. E végből a szövetség oda fog hatni, hogy lehetőleg sok helyen főszövetségeket alkosson, melyek belső önállósággal és a helyi viszonyok figyelembevételével, de a fővárosi központi szerv által szemlelmi tápot nyerve, egységes terv szerint fognak eljárni a magyar ipar érdekében.

Hozzá akar járulni egy egészséges és szakképzett magyar munkástörzs kiképzéséhez a kisipar felkarolásának kérdésével egyetemben.

Hozzá akar járulni azon ellentétek elosztatásához, melyek a főváros és a vidék kereskedelme és ipara között fennállnak. E célból a felmerülő szükséghez képest időnként orszá-

gos kongresszusra gyűjti össze a szövetség az iparosokat és kereskedőket.

Minden tőle telhető el akar követni annak előmozdítására, hogy a magyar bel-forgalom a magyar kereskedelem kezei közé kerüljön.

A szövetségbe való belépés.

A szövetségbe való belépés a csatolt belépési nyilatkozatok aláírásával történik. Az aláírt belépési nyilatkozatok legkésőbb f. évi december hó 10-ig az előkészítő bizottság elnökének, ő Méltósága Vörös László ny. államtitkár, orsz. képviselő ur czimére (Budapest, Báthory-u. 4.) küldendők.

A Magyar Iparpártoló Szövetség előkészítő bizottsága áll a következőkből:

Vörös László, ny. államtitkár, orsz. képviselő, elnök. Auer Róbert, kereskedő, a magy. keresk. utazók egyll. elnöke. Beocsini Czeméngyári Unio, Budapest. Dr. Bihari Mór, ügyvéd. Brachfeld Sándor, Brachfeld F. cs. és kir. kamarai és udvari szállító-czég tulajdonosa, Budapest. Dona Döme és Társa, papirkereskedők. Feldmann Gyula, a Magyar Mechanikai és Electrotechnikai Vállalat tulajdonosa. Maróthi Fürst Bertalan, Fürst Jakab és Fiai czég beltagja. Hamburger Mór, a Hamburger és Birkholz müintézet beltagja. Dr. Hartmann Sándor, ügyvéd. Hegedüs Adolf, a Hegedüs A. vasbütorgyár főnöke. Hollós Oszkár, Hollós Oszkár lakk-, festék- és vegyiterm.-gyár tulajdonosa. Holzer Sándor, a »Holzer-áruház« női divatkereskedő czég főnöke. Kaszab és Breuer, csavargyárosok. Kellner Antal, az Első m. gazd. gépgyár vezérigazgatója. Kunz József, Kunz József és Tsa czég beltagja. Ledermann D., a »Stella« vegyi gyár tulajdonosa. Müller Frigyes, a Müller testvérek tinta és vegyi gyár beltagja. Perci Mór, az Első magyar kábelgyár: Perci és Schacherer r.-t. igazgatója. Pfeifer Ignác, müegyetemi magántanár. Révai Izsó, Révai Oszkár gázkályha-gyáros czég beltagja. Steinschneider Bertalan, gyáros, a Steinschneider Jakab czég beltagja. Strobentz Rezső, Strobentz testvérek r.-t. igazgatója. Sternberg Armin, cs. és kir. udv. hangszergyáros. Dr. Schmiedl Ignác, ügyvéd. Stern Henrik, a Stern József divatkereskedő czég beltagja. Schuler József, gyáros, az Első magyar aczelírótolgyár tulajdonosa. Schuler Imre, a főváros közraktárainak igazgatója. Szalay László, a Dynamit Nobel részv. társ. vezértitkára. Wein Károly és Társa, gyárosok, Késmárk. Vogel Gyula, kereskedő. Zerkovitz Emil, kereskedő. Zórád István, az OMGE. ipari és kereskedelmi szakosztályának titkára.

mivel ez katonailag tilos, de midőn Pista erőszakoskodott, a bajonett egy kicsit kijött és k. Hugó kezét úgy megkarcolta, hogy egy fél-óraig kellett vízben áztatni és azután angol flastrommal leragasztani. Vér ugyan nem jött de a k. Hugó mégis igen megijedt, mert hátha rozsdá vagy grüspan volt a bajonetten mi igen veszedelmes, miért is keserűen kiáltott fel még be sem vonultam és már is első sebészlésben részesültem!

Tényleg a katonaságnál a fegyverviselés igen veszedelmes és sok sérülést okozhat miért is a békében úgy kellene berendezni hogy ne lehessen kihuzni noha mint oldalsz séták alkalmával (mint ezentuli vasárnapokon én is fogok) igen csinosnak s herczignek mondható.

U. i. Véleményem szerint abban semmi sincs ha valaki bevonul katonának és bucsuzáskor megcsókolja rokonait noha ugyanazon városban marad mely eset ugyan nálunk nem fog előfordulni de egy fogadás miat kérdezem.

Uj lakás.

Azon fővárosi lakások, melyek a háziurrali kellemetlenségek (pl ha a sparherd rossz) vagy más ok által ösztönözve, új hajlékot keresnek, november első napjaiban valóban elszomorító látványt képeznek, midőn az utcákon csak úgy hemzsegnék a sok butoros kocsik és a gyermekeknek kel vigyázni, hogy semmi el ne történjen.

Igy történt velünk is, miután k. mamám augusztusba jól megmondta a házmasterének es ez bosszúból mindenfélét tracsolt a háziurnak úgy hogy a mikor k. papám a háziurhoz ment házbérleengedést kérni, különben kihurczolkodunk, ez nem engedet és semmit sem akart újra igaztatni, minek folytán k. mamám azt mondá hogy bün a mai viszonyok között annyi bért fizetni egy rossz lakásért (850) és egyszerűen fölmondunk.

A fölmondás abból ál, hogy folyton jönnek emberek megnézni a lakást, melyre d. e. 10—12 és d. u. 4—6 joguk van, de mindig olyan időben jöttek hol nincs joguk, miáltal többször heves jelenetek voltak k. mamám és a házmasternek között míg egyszer szerencsére a kisasszony is közbeszólt minek folytán pofont kapott a házmasternekől, miből kifolyólag 10-én lesz a tárgyalás huszonegy tanuval mely alkalommal az iskolából is othon maradok mert tárgyalást még sohasem láttam.

Ámde k. mamám mint gyakorlott háziasszony mely már 13-szor hurczolkodott nem fecsérelte tétlenül az időt és mindennap ment házakba lakást nézi hová nekem kellett öt elkísérnem, úgy hogy némely nap 412 emeletet másztam min még a levélhordó és csodálkozott pedig ő is eleget jár egész nap különösen a képes levelezőlapok bevezetése óta.

Mindamelett egész az utolsó perczig nem találtunk lakást mert k. mamám nem akart magasabba menni mint 1 emelet és szép kilátással de legföljebb 700—750 frtért mi legjobb esetben a külvárosban lett volna lehet-

séges, de nem azon finomabb vidéken hol szokva vagyunk.

Igy tehát csak utolsóelőtti héten vettünk lakás a IV emeleten és borzasztó magas áron (1050) úgy hogy k. mamám így szólt sirni tudnék oly nagy a különbség. És ekkor megkezdődtek tárgyalásaink a butorszállító kocsikkal.

A butorszállító kocsik, melyeket bizonyára már mindenki látott, csak a vidéken nem, igen ügyesen vannak készítve és egészen hosszúk, belül vastagon tapezizozva, hogy a butorok ne romoljanak, azonkívül lent van egy láda tükrök és képekkel, de mivel ezek mind arra hivatkoztak hogy három turk kell csinálni és borzasztó drágák voltak, k. mamám nagyon soká alkudott, mig nem k. papám cselhez folyamodott és háta mögött tulfizette a speditört úgy hogy k. mamám még most is csodálkozik rendkívüli olcsósága fölött.

Hurczolkodásunk f. hó 3-án ment végbe és késő estig tartott mely alatt mindjányan nagyon sokat mérgeledtünk mert az leirhatatlan hogy ilyenkor mi minden előfordul. De szerencsére nem törték el sokat csak a butorok sarkát ütötték le és mikor k. mamám a szállítóknak szemrehányást tet, még ő kiabált és hivatkozott, hogy a nemzetközi butorszállító egyesület tagja mely ugyátszik elegendő arra hogy teljesen azt tegyen a mit ő akar.

De most kezdődött csak el az igazi stand míg lakásunkat egészen rendbehoztuk melynél én is szép sikerrel segitettem különösen a képek beverésénél, mely alkalommal bátoroko-

A város világitása.

— És a butorok elszállítása adóhátralékért. —

(Rendkívüli városi közgyűlés.)

Felháborodást keltett városzerte a kir. pénzügyigazgatóság azon rendelete, hogy az adóhátralékosok butorait és egyéb ingóságait az árverést megelőzőleg egy közös helyre hordják össze s ott kótyavetyélik el.

A napokban egyik nagyváradai előkelő polgár butorait szállították így el s mikor az adót kifizette, a butorokat visszazállították, de 20 korona szállítási díjat számítottak fel.

Ezt a szigorú, könyörtelen eljárást tette szóvá Szokoly Tamás törvényhatósági bizottsági tag a tegnapi rendkívüli városi közgyűlésen. Kár, hogy Papp Miklós kir. pénzügyigazgató későn jött a gyűlésre s így nem látta azt a felháborodást, a mely előmlött a közgyűlés termében Szokoly beszéde alatt.

A közvilágítás kérdésénél hosszú vita indult meg s elhalasztották két hónappal a határozathozatalt.

Egyik kiváló érdekes mozzanata volt a közgyűlésnek dr. Hoványi Géza beszéde, a melyben kijelentette, hogy Bihar megyében motorikus czélokra kiakarják használni a bőségesen található vizierőt. Ha ez a terv sikerül, egészen új és kedvező idő következik be Nagyvárad ipari fejlődésében, forgalmában.

A tárgyalás során kifejezést nyert az a megbotránkozás is, a melyet a közuti vasut három éves huzavonája keltett a törvényhatósági bizottság tagjainál.

*

A rendkívüli közgyűlés lefolyása a következő volt:

Beöthy László főispán elnökölt; jelen voltak:

Dr. Baróthy Akos, Bozóky Béla, Csák Máté, Guttman József, Kaczián Károly, Mezey Mihály, dr. Molnár Imre, Papp Miklós, Stark Gyula, Szokoly Tamás, Schöplín Agoston, ifj. Cser János, Czeglédi Jeremiás, Déry János, dr. Hoványi Géza, Ländler Ferencz, Mészáros József, Mihálovics János, Milibák József, dr. Radó Ignác, dr. Sarkadi Lajos, Sulyok István, Stern Hermann, Széles Lajos, dr. Vucskics Gyula, dr. Dési Géza, dr. Fried-

dom megkérdezni, mely uton lehet segíteni, ha ferdén lógnak, mert k. papám nagyon nevetett hogy egyik kép fölfelé áll, másik lefelé de szerény véleményem szerint a fal görbe.

Ma már hála istennek teljesen készek vagyunk csak a függönyök nincsenek még fönt, mert a vegyi tisztítás által elkéstünk. És a Zsuzsival is bajunk volt, mert az az ember, aki beereszteni jött beleszeretett (a Zsuzsiba) mely azóta egész boldog és már a 3-dik karaffot törte el.

A beeresztés közben is szomorú következményekkel járt családunk körében a menyinyiben Pista, mely különben igen okos és tisztességes fiu, aznap barátokat kapott és csupa hecből összetánczolta a k. papa frissen beeresztett dolgozószobáját és addig ugrált míg k. mamám kénytelen volt néhány szóra a mellék szobába hívni, mely verés után csöndben lett.

Ilyen a huzczokodás Budape. ten mely valóban rendkívül sok fáradtsággal és strapával jár csak az a jó, hogy ilyenkor 1 napot ellehet kérni az iskolában, noha nálunk most nagyon érdekes járni mert előadás után detektívek (titk. rendőr) örködnek, hogy a körülálló fiuk ne érintkezessenek senkivel, miáltal az egész ismerkedés levélutra van szoritva.

Mi különben, ugymint én, a Somló lányok, Ferenczi Irma és Glück, mely egy helybeli izralita család utolsó sarja, elhatároztuk hogy apácák leszünk, miáltal ez minket nem érdekel. Glück ez esetben áttérne a kath. hitre.

länder Sámuel, Gábel Jakab, dr. Moskovics József, Reismann Mór, Schwartz Antal, Szmekta György, Ternyei Antal, Weisz Mór, Aufricht Mór, Balogh Döme, Bartsch Sándor, Bottó Ferencz, dr. Dóri Ferencz, Farkas Izidor, Hillinger Lipót, Hann Lajos, Huzella Gyula, Janky József, Kugler Albert, ifj. Kohn Sámuel, Kunz Gusztáv, Mihelyi Adolf, Mihelyi Pál, Molnár Lajos, dr. Munk Béla, Munk Jakab, Markbreit Sándor, Müller Salamon, Nyiry György, Papp György, Pekánovics Imre, Plesz Aron, Rothmann Jakab, Steiner M. Albert, ifj. Ullmann Izidor, Weiszlovics Adolf, Weimann Béla, Rimler Károly, Lukács Odón, Gerő Armin, Komlóssy József, Darvassy Lajos, Bordé Ferencz, Dús László, Tóth Márton, Hegedüs Géza, Jablonszky Emil, Ragány János, Istvánfy István, Szüts Géza, Szüts István.

Elnökölő főispán a rendkívüli közgyűlést megnyitván, mielőtt a tulajdonképeni tárgyat és tanácsi javaslatot előterjesztették, Szokoly Tamás bizottsági tag állott fel szólásra.

Az adófizetők butora.

Szokoly Tamás kérdést akar intézni a rendes tárgyalás előtt a polgármesterhez.

Beöthy László főispán: a rendkívüli közgyűlés csak a közvilágítás kérdésében lett összehíva, tehát most más ügyet nem lehet tárgyalni.

Szokoly Tamás: Egy olyan kérdésben akar interpellálni, a mely rendkívül fontos és halasztást nem tűr.

Beöthy László főispán csak az esetben engedheti meg a szólást, ha a közgyűlés tagjai az óhajják.

A felhangzó helyeslés után Szokoly Tamás ismertette a pénzügyigazgató javaslatát, amelyben a felelősség kimondását kérte, továbbá azon rendeletét, a mely szerint az adóhátralékos butorait a régi városházára szállítsák s ott árverezték el. A főispán közbevető indítványára ezt a kérdést elhalasztották s a rendeletet felfüggesztették. Majd felháborodva említi, hogy ennek daczára tegnapelőtt egy adófizető polgár butorait elvitték, bár az illetőnek értékes, jövedelmező ingatlana van. Stráfszekerekkel, hajdukkal, végrehajtókkal megjelentek a lakásban s elvitték a butorokat. Ilyen piszkos nemtelen eljárást megenged a polgármester helyettes. (Helyeslés. Tetszés.)

Beöthy László főispán ezen kifejezéséért rendre utasította a szónokot.

Szokoly Tamás: köszönettel tudomásul veszi, de fentartja azt, hogy ilyen erőszakosan sehol sem jártak el a polgársággal szemben. A butort aztán, mivel 50 frt adót fizetett az illető, visszavitték, de 20 kor. fuvardíjat követelnek rajta a butorok szállításáért. Ilyen lelketlen, szivtelen eljárásért rá kellett volna ültetni a pénzügyigazgatót a stráfszékér és a butorok tetejére, hogy látta volna a közönség, kire adta szavazatát, mikor városatyának választotta. (Derűtlenség. Tetszés.)

Beöthy László főispán: Nem engedheti meg, hogy köztisztviselőről így beszéljenek.

Szokoly Tamás felhoz egy más esetet, amelyben hibás az adóügyi tanácsnok. Egy adózó 600 korona tartozásából 300 koronát akart fizetni, de a pénzt visszadobták, hogy mind fizesse ki. Másnak a lovait foglalták le jogtalanul. Ily törvénytelen, igaztalan eljárással elkeserítik a polgárságot.

Beöthy László rendreutasítja a törvénytelen kifejezéséért.

Szokoly Tamás: A polgármester-helyettes miért nem akadályozza meg az ily szivtelen, lelketlen, vérig lázító eljárást? Erre kér feleletet. (Általános helyeslés.)

Beöthy László főispán megjegyzi, hogy a rendkívüli közgyűlés érdemleges határozatot nem hozhat. Majd helyreigazítja Szokolyt, hogy

a butorok elhordását nem függesztette fel a közigazgatási bizottság, mert nem illetékes ebben, hanem a felelősség kimondását függesztette fel.

A polgármester-helyettes válasza.

Rimler Károly válaszol az interpellációra. Szokoly nagyon izgatott s felháborodással mondott beszéde után (közbekiáltások: nagyon is indokolt a felháborodás!) nyugodtan felel. (Zaj.) Mindenért elvállalja a felelősséget. A kiadott rendeletről tudomása van, de ez nem tartozik ide. (Zaj. Ohó! kiáltások.) Törvényellenes dolog nem történt. A butorok elszállítása fel van függesztve, csak a renitens adózókkal nem, akikenél minden más mód sikertelen volt a behajtásra. Aki igazolta s nála a körülményeket, minden esetben megadta a halasztást. Miért nem jött az illető panaszra. Ő csak nem keresheti, hogy kinek van séreime. Minden alkalommal méltányosan járt el. Tessék eljárása felett bírálatot gyakorolni, s nyugodtan várja ezt.

Ezzel a botrányos ügy pertraktálása véget ért.

A világitás kérdése.

Most került sor a rendkívüli közgyűlés tulajdonképeni tárgyára, a közvilágítás kérdésére.

A tanács terjedelmes előterjesztésében összehasonlításokat tesz a beérkezett ajánlatokra. Ugy a gázgyár ajánlatait, mint a villamos vasut kérdését mellőzendőnek tartja. Javasolja, hogy a köz- és magánvilágításra a villamos telepet, a berendezéssel együtt kiépített s azt házilag kezeli. Mielőtt a felett határozná, hogy a villamos telepet a város belterületén, vagy a vízműtelepen épített, a kérdésben egy harmadik jóhírű szakértő véleményét kéri ki. Kieszközlő a tanács, hogy a pályázó czégek ajánlataik kötelező voltát december végéig meghosszabbítsák.

Dr. Friedländer Sámuel sajnálja, hogy nem ösmeri a tanács a város közönségének óhaját. Fejtegeti, hogy a rendkívüli közgyűlésnek nincsen tárgya. Legföljebb kijelentik, hogy a házi kezelést akarják. A tanácsnak tanulmányozni kellett volna a kérdést, s tárgyalási anyagot terjesztett volna a közgyűlés elé; de e helyett még elterelte más irányba a kérdést. Nem világitási telepre, hanem egy olyan nagy villamtelepre van szükség, amely világitást, erőátvitelt, vasutat ellát. (Zaj. Közbekiáltások: A villamos vasutal nem kötjük össze.) Nem a közutit értem. Szégyen, hogy 2 év óta le vagyunk kötve a telepre nézve a közuti vasutal szemben. Most már tudni kell, hogy miként állunk e kérdésben. Fuss, vagy fizess! A közuti vasut sohasem jött nyíltan, mindig csak rendez voust kért s a közgyűlés kiküldöttjével tárgyalt és minden tárgyaláson a városnak kellett meghátrálni. A házikézelést mondjuk ki s szabaduljunk a szegényletes állapotból a közuti vasutal szemben. Mondjuk meg a miniszternek, hogy adja ki az engedélyt s ha nem veszi át a közuti, ki jön a város az obligóból. A tanács javaslata megtevesztése a közgyűlésnek s ezért nem fogadja el.

Dr. Hoványi Géza elfogadja a tanács javaslatát, de azzal most nem érzi a törvényhatóság. Ezért az elhalasztás mellett szól. Kétségtelen, hogy a világitást nem magában kell megoldani, fontos, hogy az erőátvitelre is szolgáljon a telep. Ez szükséges az ipar, forgalom és világitás modern fejlesztésére. Lehetetlen, hogy csak olyan elvi határozatot hozzon a közgyűlés, a mely nem vinné előbbre az ügyet. A szakértők különböző véleményéhez nem szól,

az szakkérdés. — Majd azt kérde, hogy van-e kár a halasztásból? — Nincs! mert akkor ő sem szólna e mellett. Két hónap múlva határozatlanul fontos ügyben. Egy más irányban kedvező kilátás van. Biharmegyében már lépéseket tettek a vízi erők kihasználására. Ez óriási előny lenne. Január hónapban már valószínűleg olyan helyzetben lesznek az illetők, hogy ajánlatot adnak be a városhoz a villam-áram szolgáltatására, amely világítást, vasutat, erőátvitelt elláthatna. Még ha ez nem sikerülne is, érdemes, hogy pár hónapot várjunk a kérdésre. Ez sokkal olcsóbb lenne a költséges beruházást is elkerülné a város. Indítványozza, hogy a tanácsnak tanulmányozás végett adják vissza a javaslatot; várják meg, hogy januárban beérkezik-e az általa említett ajánlat.

Szokoly Tamás a vasut kérdését teljesen mellőzi most. Elfogadja a **Hoványi Géza** indítványát, de csak azért, hogy a kérdést teljesen előkészíthessék. Hibáztatja, hogy rövid volt a pályázati határidő, ezért kevesen adtak be ajánlatot. Egy év alatt is ki lehet a világítást építeni. Indítványozza, hogy függetlenül a vasuttól határozzák el, hogy csupán a villamos világításra szolgáló telepet építik ki s erre új pályázatot irnak ki.

Mihelyi Adolf a házi kezelés kimondását nagyon fontosnak tartja s indítványozza. Fejtegeti, hogy milyen jövedelmi forrás ez a városnak.

Dr. Sarkadi Lajos helytelennek találja, ha most olyan nagy elvet mondanának ki, mint a házi kezelés. Erre az utra csak akkor szabad menni, ha a legelőnyösebb és semmi kockázattal nem jár. A városnak mint erkölcsi testületnek sok más nagy, fontos és nemes feladata van, ezeket kell betöltenie. Konkurencziát ne csináljon a polgárainak. Azt hiszi, nincs senki, akinek változatlan meggyőződése az volna, hogy a házi kezelés előnyös. (Közbekiáltások: Vagyunk sokan! Zaj.) A tanács határozatának az elfogadása a setébe ugrás volna. Hozzájárul **Hoványi Géza** és **Szokoly Tamás** indítványához. — Ajánlja még a tanács figyelmébe, hogy a számitásnál azokat az előnyöket vegyék figyelembe, amely 1903. végén már biztosítva lett volna a gázszersződés szerint a városnak, ha a mostani világítás marad.

Gábel Jakab elfogadja a **Mihelyi** indítványát. Nagy zajban még azon pótlóindítványt teszi, hogy a tanács azon városokban, a hol már van villanytelep, tanulmányozza a kérdést.

Kugler Albert hangsúlyozza, hogy milyen előnyökkel jár, ha a világítás és vasut egy teleppel bír.

Sametka György hivatkozva a gázgyár ajánlatára, indítványozta, hogy mondják ki, miként a város külső részeit is modern világítással látják el.

Rimler Károly válaszolt az egyes felvetett kérdésekre. A házi kezelés kimondását sürgeti s ajánlja a tanács javaslatát.

Sulyok István Szokoly és dr. **Sarkadi Lajos** indítványát fogadja el s új pályázat kiírását kéri.

Ezután óriási zajban, szavazzunk kiáltások között **Bordé Ferencz**, dr. **Hoványi Géza** és **Rimler Károly** szólottak még s szavazásra került a sor.

A közgyűlés nagy többséggel, a halasztást kimondotta, még pedig a dr. **Hoványi Géza** indítványa értelmében.

Igy a kérdés csak januárban kerül ismét a közgyűlés elé.

Az anyakönyvvezető ügye.

Megemlékeztünk tegnap arról, hogy a többféle hivatali hanyagsággal és visszaéléssel vádolt **Kies László** anyakönyvvezető ügyében **Dús László** városi főügyész véleményt nyújtott be s ebben a fegyelmi vizsgálat alatt levő anyakönyvvezető felmentése mellett tör lándzsát. Nevezett tiszt főügyész ur nyilatkozatot küldött be hozzánk, amelyben helyreigazítja azt, hogy ő nem véleményt, hanem indítványt adott be s ehhez neki joga van sőt kötelessége.

A főügyész ur nyilatkozata a következő:

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Becsés lapjának mai száma a vezércikkben és **Botrány az anyakönyvi hivatalban** című cikkben foglalkozik a **Kies László** helyettes anyakönyvvezető ügyével és így az én véleményemmel olyan modorban, amelyet szó nélkül nem hagyhatok.

En, tisztelt Szerkesztő Ur! mint a város főügyésze **Kies László** helyettes anyakönyvvezető ügyében nem véleményt mondtam, hanem az 1886. évi XXIII. t.-cz. értelmében az összes iratok átvizsgálása és áttanulmányozása után, törvényadta jogomnál fogva, indítványt terjesztettem elő a Közigazgatási Bizottság fegyelmi Választmánya elébe.

Ezen indítványom alapján van joga dönteni a fegyelmi választmánynak, azt elfogadhatja vagy mellőzheti, az illetőt vétkesnek mondhatja ki vagy felmentheti.

Es ezen indítványom alakba öntésénél nem vezérelt sem rokonszenv, sem vallási tekintet, távol állott tőlem minden felsőbb avagy hírlapi hatás, egyedül az általam felismerni törekedett igazság vezetett.

A tiszt főügyésznek tisztviselő társaival szemben csakis ez a magasztos joga van meg, a mikor csoportosítania kell a vádat és védelmet, az érvt és ellenérvt; a tisztviselő nem állíthat maga helyett védő ügyvédet, szükséges tehát, hogy a tiszt főügyész ne csak vádoló, hanem védő is legyen egy személyben, csakis így bizthatják a tisztviselők ügyeiket az ügyészre nyugodtan. Ha ez nem így volna, a bevádolt tisztviselő ügye a vád előterjesztésekor dőlné el.

Ismételtem tehát, hogy én nem véleményt mondtam, hanem indítványt terjesztettem elő és ez talán magasabb, mint a véleményadás.

Kiváló tisztelettel

Dús László,
városi főügyész.

Senki sem vonja kétségbe, hogy a főügyész urnak joga és kötelessége ez ügyben indítványt terjeszteni a fegyelmi választmány elé. Sőt azt is megengedjük, hogy neki figyelembe kell vennie a mentő körülményeket is.

Csak az a feltűnő, hogy mikor ugy a **Rimler Károly** h. polgármester által megtartott vizsgálat, mint a **Szunyogh Lóránd** anyakönyvi felügyelő és belügyminiszteriumban alkalmazott országos anyakönyvi főfelügyelő által vezetett vizsgálat eredménye a vádlottra elítélő volt, — sőt a belügyminiszter megbízottjának az volt a véleménye, hogy nevezett anyakönyvvezetőt hibái és mulasztásai miatt nem felfüggeszteni, hanem rögtön elbocsátani és fizetését beszüntetni kellett volna, — akkor éppen a város főügyésze áll elő a felmentési indítvánnyal.

Ugy hisszük, hogy a város és a közügy érdeke azt követeli, hogy az a tisztviselő, aki ilyen hibákat és mulasztásokat követett el s a ki kényes állását egyes felekezetek favorizálására használta fel, — az ne maradjon tovább állásában. Ez a mi véleményünk.

Mi természetesen nem az aktákból formáltuk e véleményünket, hanem a három előző forum egyező ítéletéből. Igaz, hogy a mint **Fodor** is vélekedhetik másként, mint **Hollós** szak-

értő, ugy a negyedik forum is ítélt másként, mint a három előző. Es véleményeért mind-egyik csak lelkiismeretének felelős. Azért ad- dig, mig az aktákat nyilvánosságra nem hoz- zák, nem tehetünk egyebet, mint konstatáljuk a feltűnőséget, mely az ügyben a legujabb mo- mentumot jellemzi.

Es kíváncsian várjuk, hogy a közigazgatási bizottság fegyelmi választmánya milyen állás- pontra fog helyezkedni. Különben érthető érdeklődéssel kísérjük e dolognak minden újabb fejleményét.

UJDONSAGOK.

TAJÉKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

November 30. A kir. kath. jogakadémia ifjúságának táncz-estélye a Csarnok nagytermében.

December 2. Orvosegylet gyűlése.

December 7. A jogász ifjúság hangversenye a Szacsavay szobor javára.

December 8. A nőegylet zászlószentelése.

Február 8. Katholikus kör bálja.

* **Szinügyi gyűlés.** A december havi műsort ma, pénteken délután mutatja be **Somogyi Károly** igazgató. A szinügyi bizottság ülésére a következő meghívót vettük:

A szinügyi bizottság tagjait tisztelettel kérem, hogy f. hó 29-én, pénteken délután 3 órakor a városház tanácstermében tartandó szinügyi bizottsági ülésen megjelenni sziveskedjenek.

Tárgy: A december havi műsor előterjesztése.

Nagyvárad, 1901. nov. 28.

Dr. Hoványi Géza,
b. elnök.

* **Kardpárbaj.** A Fodor-féle vívóteremben tegnap szigorú föltételek mellett vívott kardpárbajt **Szekula Jenő** és **Patz Jenő**. Az affaire egy hírlapi cikkből származott, a melyet **Szekula** irt s a mely miatt az egyetemi kör sértve érezte magát. Sorshuzás utján az egyetemi körben **Patz Jenő**nek jutott a feladat **Szekulával** megverekedni. A ma délelőtt lefolyt párbajnál **Szekula** segédjei voltak **Kovács Lajos** és **Fidor Gusztáv**, **Patz Jenő** gróf **Laveaux Viktor** és **Magasházi László**. A felek hatszor csaptak össze. Az első és harmadik összecsapásnál **Szekula** könnyebb sérülést kapott a kezén, de ezért a párbajt folytatták. A hatodik összecsapásnál **Patz** oly súlyos lapos vágást kapott a kezén, hogy azt megbénította és így a viadalt beszüntették. A felek nem békültek ki.

* **Egy hadügyminiszter a párbaj ellen.** **Berlinből** táviratozzák: A német birodalmi gyűlésben tegnap interpelláltak a hadügyminisztert az **isterburgi halálos párbaj** ügyében. A hadügyminiszter az interpellációra azonnal felelt és válaszában **kárhóztatta a párbajt**, hangsúlyozta, hogy a két tiszt között ez esetben a **kibékülés útja nem volt elzárva**. — Az isterburgi eset folytán különben **Vilmos** császár elrendelte, hogy a **katonai becsületbeli szabályzat revízió alá vették**

* **Köszönet Rádl Ödönnek.** Folyó hó 25-én **Rádl Odön** ügyvéd a nagyvárad kir. kath. jogakadémia segélyegyletének **16 koronát** adományozott. Nemes cselekedetéért **Illés István** segélyegyleti elnök ez uton mond hálás köszönetet a segélyegyleti ifjúság nevében.

* **Kinevezések.** A m. kir. igazságügyminiszter dr. **Kádár** Jenő berettyó-újfalui kir. járásbírói aljegyzőt a berettyó-újfalui kir. járásbírói mellett alkalmazott ügyészégi megbízott állandó helyettesül rendelte ki. — A nagyváradi kir. ítélőtábla elnöke a vezetéke alatt álló kir. tábla kerületébe **Bölöny** Andor végzett joghallgatót díjas joggyakornokká nevezte ki.

* **Kritikus és színész.** Irodalma lesz lassanként annak a problémának, a melynek révén **Fedák** Sári, a Magyar Színház művésznőjét egy cikkben megtámadták. A cikket, nagyjában, ugyiszintén Fedák Sári nyilatkozatát tegnap közöltük. Most a cikknek Lancelot álnévű írója, dr. Molnár Géza nyilatkozik a következőképen:

Ha a kisasszony a *Hét*-ben megjelent cikkem által sértve érzi magát, minden vitatkozás nélkül, vajjon van-e rá oka, vagy nincs, bocsánatot kérek tőle. Nőt sérteni sohasem akartam.

Ha a kisasszony cikkem által bántva érzi magát, akkor nagyon sajnálom egyénileg, de én mint esztétikus, aki művészeti szempontokból ítélek művészi dolgok fölött, ítéletem mértékét nem fogadhatom el a tisztelt művésznők érzékenységét. Aki ezt teszi, az lehet igen jó ember, de kritikai mondanivalójára nem vagyok kíváncsi.

Igen érthetőnek találom, hogy a kisasszony inzultusnak nevezi azt, ami kedvezőtlen kritika és kritikának azt a sok bókot, amelyben kárpótlást találhatna az én árva különvéleményemmel szemben. Érthetőnek találom azt is, hogy sértegetésekkel vág vissza. Ez utóbbiakkal szemben csak a járásbírósnál kereshetnék elégtételt, oda pedig nem akarom a kisasszonyt farsztani.

Budapest, 1901. november 26.

Dr. Molnár Géza.

* **A félmillió sikkasztás.** *Kecskeméthy* Győzőnek, a főváros sikkasztó tisztviselőjének ügyéről a főkapitányság mélységesen hallgat. *Halmos* polgármesternek is gondosan lepecsételt levélben adták tudtára, hogy a rendőrség már nyomában van ugyan *Kecskeméthy*nek, de ezt valahogy el ne mondja senkinek, nehogy *Kecskeméthy* a magyar lapokból megtudhassa, hogy elfogatására az egyik kerületi kapitány és három detektiv külföldre utazott. A titokzatosan közölt hír tényleg mély hatással lehetett a polgármesteri hivatalban azokra a kiváltású kevesekre, akiknek diszkréció mellett elmondták. Nem is árulta el közülök senki. Ám az olasz lapok beszédesek. A *«Corriere della Sera»* legutóbbi száma minden tartózkodás nélkül azt újságolja, hogy négy budapesti titkos rendőr, köztük *Bock* és *Bika* detektívek Genuából *Firencébe* utaztak a sikkasztó *Kecskeméthy* után. Az olasz lap ironikusan azt a megjegyzést fűzi ehhez a tudósításához, hogy a négy detektiv nem hiába járja be a kéklő szép Itáliát. *Kecskeméthy*t ugyan aligha kerítik meg, de legalább kéjtartak az állam költségén. És ez is valami.

* **Ravaszbőrzeágens.** *Ferenczi* Károly vidéki gazdász megismerkedett a fővárosban *Neuwirth* Dezső ügynökkel. Az ágens hamarosan rávette a tapasztalatlan vidékit egy kis bőrzejátékra s tőle, azt mondva, hogy ötven darab osztrák hitelrészvényt fog részére vásárolni, átvett fedezetül 200 koronát. A papirnak emelkedett az értéke úgy, hogy *Ferenczi* javára pár nap múlva körülbelül háromszáz korona nyereség mutatkozott. De nemcsak hogy a hasznót nem kapta meg, de a saját pénze is odaveszett, mert *Neuwirth* egyszerűen letagadta az egész ügyletet. Erre *Ferenczi* följelentette az ágenst sikkasztás miatt. Kisült a vizsgálat során, hogy *Neuwirth* nemcsak megkapta a pénzt a káróstól, de meg is vette a kérdéses értékpapirokat, csak hogy már az első percztől

fogva rosszban sántikált. A kötlevelet ugyanis a saját nevére állította ki, úgy spekulálva, hogy amennyiben nyereség lesz, egy fityinget sem ad *Ferenczinek*, ha pedig elvesz a fedezetül kapott összeg, hát igazolhatja majd magát. A furfangos ügynök azonban megjárta. A törvényszék ugyanis vád alá helyezte s a tárgyaláson, melyen dr. *Szabó* bíró elnökölt, hiába tagadott. Ellene bizonyított az is, hogy a feljelentés megtétele után, egy vidéken lakó orvos fivére rendezni akarta a dolgot száz forinttal, a mit azonban a panaszos keveselt. A bíróság meghallgatván dr. *Bányai* Sándor védőt, vétkenek nyilvánította *Neuwirth*-et, de alkalmazta az enyhítő 92. §-t s így tíz napi fogházat mért rá. Az elítélt felebbezett.

* **Holttestek a Tiszában.** Nagy örömmel huzták hétfőn a titeli halászok a hálójukat, mert úgy érezték, hogy valami nagy hal lehet benne. A mint azonban a hálóval a parthoz közeledtek, a hálóba került halak között két összekötözött holttestet találtak, lábaikra nehéz kövek voltak kötve. A megjelent hatósági közegek, az egyik hullában *Sztamirovics* Gyikó vilóví lakos feleségére, a másikban pedig *Greccsán* Illés vilóví legényre ismertek. Mind a kettőnek a fején mély seb tátongott. Gyilkossági eset látszott fenforogni, ezért a csendőrség első sorban *Sztamirovics*-ot vette elő, a ki sehogy sem akarta tudni, mint került az asszony a legénnyel a Tiszába. A múlt héten, hogy munkában volt a asszony, a kivel nem valami nagy békességben élt, megszökött a háztól s azóta nem halott rólla semmit. A csendőrség ezután kinyomozta, hogy *Sztamirovics*, a múlt héten tényleg távol volt hazuról, de e hó 20-án este eltávozott a munkából és hazajött *Vilóvóra* s csak másnap reggelre tért ismét vissza a munkába. *Sztamirovics* ugyanis este 10 óra tájban ért haza váratlanul. Az asszonynak régóta viszonya volt *Greccsán*-al a legény akkor este is ott volt az asszonynál, együtt találta őket *Sztamirovics*, a ki rájuk törte az ajtót. A legény menekülni akart, de a férj torkon ragadta s egy baltával, amelyet a konyhában kapott fel, néhányszor a legény fejére csapott, aki ennek következtében eszméletét veszítve elesett. Hasonló módon bánt a feleségével is. Hogy a gyilkosságot elpalástolja, összekötötte a két holttestet s egy pokróczba csavarta őket s még azon éjjel talicskán letolta a Tiszára s ott mind a kettőt összekötve bedobta, a talicskát pedig a fűzesben elrejtette. Innen ment azután munkára, honnan csak szombaton tért ismét haza. A gyilkost a csendőrök letartóztatták.

* **Bosszu az oltár előtt.** A szerelem már sok bajnak volt a kuforrása. Eszközei közt a csók éppúgy szerepel, mint a gyilkos, tör, revolver. Az utóbbi eszközöknek jutott szerepe abban a szelmi regényben, melynek szomorú végét *Szegedről* jelentik: A szerelmes legény bosszúból lelőtt egy menyasszonyt az oltár előtt, amint a pap éppen az ujjára vonta — a más gyűrűjét. *Milyosevics* Ávrám szentiváni lakosnak a leánya tegnapelőtt lépett a szentiváni templomban oltár elé vőlegényével, akit szeretett. A templomban sokan voltak, köztük *Pivnicki* Jócó odaváló legény is, a ki halálosan szerelmes volt a menyasszonyba és egy izben el is akarta rabolni a leányt a kocsiján. De akkor a falu emberei kimentették a keze közül a leányt. Sőtét tekintettel hallgatta, míg a pap beszélt a jegyepárhoz, de mikor a lelkes a menyasszony ujjára huzta a gyűrűt, nem tudott többé magán uralkodni, revolvert rántott elő és halálosan megsebesítette a menyasszonyt. A menyasszony élet és halál közt lebeg, a szerelmes legény pedig a csendőrök őrzik a börtönben, hol az keserves könnyek árja közt szánja-bánja rettenetes bűnét.

x **Az ideai államsorsjáték.** Minden évben rendszeren az év vége felé megjelenik az

államsorsjáték, mely mindenkinek, aki 4 koronás csekély kiadást egy sorsjegy vételére nem sajnál, reményt nyújt egy 200,000 koronás főnyeremény elnyerésére. Ennyire rug ugyanis az államsorsjáték ez évi december hónap 12-ikén tartandó húzásánál a főnyeremény. Összesen 16.404 nyeresemény kerül kifizetésre 442.900 korona összegben készpénzben. A tiszta jövedelem polgári jótékonycélokra van szánva.

EGYESÜLETEK.

Az orvos-egylet gyűlése.

A »Biharmegyei Orvos-Gyógyszerész- és Természettudományi-Egylet« folyó évi december hó 2-án, délután 4 órakor (Uri-utca, Akadémia) szakülést tart a következő tárgysorozattal:

1. Dr. Waldmann Béla: Operált szembetegek bemutatása.
2. Dr. Edelmann Menyhért: Carbolmérgezés esete.
3. Dr. Rácz Miksa: A prostata hypertrophia mai sebészeti kezelése.
4. Dr. Altmann Jakab: Diabetes insipidus esete.
5. Dr. Grósz Menyhért: Elmebetegség simulálásának esete.

Kelt Nagyváradon, 1901. nov. 27-én.

Dr. Edelmann Menyhért,
egyleti titkár.

IRODALOM.

Réval-Kalendárium. Érdekes füzet jelent meg e czimen. Az eleje naptár és jegyzőkönyv, aztán cikkek következnek írókról és irodalmi kérdésekről, végén gyakorlati tanácsadót találni irodalmi és könyv-dolgokra nézve. Az irodalmi részben az év fő irodalmi eseményeiről van szó, a *Magyar Remekírók* most készülő nagy kiadásáról, br. *Eötvös* Józsefről, a kinek munkái most indulnak meg végleges, teljes kiadásba összegyűjtve. Szellemes, finom kis essay-k is vannak a könyvben. Írók irnak írókról: *Mikszáth* Kálmán *Jókairól*. *Molnár* Géza finom stilművészettel a lexikonok használatáról ír, *Győry* Ilona a Művelt asszonyokról. Számos más cikk is van a könyvben *Vojnovich* Gézáról, *Meller* Simon dr.-ról, *Hevesi* Sándortól, *Roboz* Andortól stb. Az egész könyv tele van azonfelül az irodalomra vonatkozó aforizmákkal. A kötet végén a *modern irodalom jegyzéke*. Az érdekes kis kötet érdekessége az is, hogy a *Réval* Testvérek irodalmi Intézet ingyen küldi meg vásárlóinak ezt a kis évkönyvet, mely most második évfolyamába lépett.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR.

Péntek: Faust.

Szombat: Faust.

Vasárnap:) d. u. Három pár czipő.
) este Suhanecz.

Vörös talár. A tegnapi Vörös talár előadást *Kacziány* Viola fellépte tette érdekessé, a ki *Yanetta* szerepét vállalta el *K. Hegyesi* Mari helyett. Vállalkozása sikerrel járt. Igyekezett érzést, melegséget, bensőséget önteni szavaiba s ha ez teljesen nem sikerült, az nem tehetségének, hanem kevés gyakorlatának rovására írható. A mint hogy kezdő, fiatal színésznőtől nem tökéletes alakítást, hanem annak reményét, remélhetőségét várjuk. *Kacziány* Viola *Yanetta*-ja fogatkozásai mellett is reményekkel biztat. Kellemes organumához ha

több erő, igyekezetéhez ha több gyakorlat fog járulni, még sokra fogja vinni. Mindenesetre igen érdekes tehetség, akinek fejlődését érdemes figyelemmel kísérni.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 63.

Idénybérlet 61.

Nagyváradon, pénteken, 1901. nov. 29-én

FAUST.

Opera.

HELYARAK: Nagypáholy 7 frt. földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsölye 1 frt 50 kr. Kórszék 1 frt 20 kr., Támlászek 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., Erkélyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy szinlap 10 kr.

Kezdeté 7 órakor, vége 10 órakor.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Holnap szombaton, nov. 30-án

FAUST.

Opera.

ZENE ES MUVESZET.

Hangverseny a Fekete Sasban.

Burmester finom flageolettjeinek szédítő gyors futamai alig hangzottak el a Fekete Sas ódon nagytermében, már is módjában lesz Nagyvárad közönségének a Népszínház csalogányának, Kúry Klárának énekében gyönyörködni. — Deczember 2-án lesz a hangverseny, melynek programját emelni fogja Kúry mellett Albert Weroer a m. kir. opera tenoristája és Tarnai Alajos zongora művész, mesteri játéka.

Kedélyes estére van kilátásunk s valószínűleg szüknek fog bizonyulni a Fekete Sas nagyterme.

IPARÜGYEK.

Előjárósági ülés.

Az ipartestület előjárósága a rendes havi ülését *f. évi november hó 29-én, pénteken délután 5 órakor* a hivatali helyiségben tartja meg.

Az ipartestület kötelékébe tartozó iparos polgárok az ülésen mint hallgató-ság részt vehetnek.

Nagyvárad, 1901. november 28-án.

Bertsey György,
ipartest. elnök.

TANUGY.

A dr. Ében-féle számológép Nagyváradon.

Az újvárosi róm. kath. fiúiskola igazgató-sága — tekintettel arra, hogy ez az iskola egyuttal a kir. kath. tanítóképezdének gyakorló iskolája — egy *Ében-féle* számológépet rendelt. Ugyanílyt hozatott Réz Mihály, a közs. iskolák felügyelője a közs. iskolák részére, mely összes felszereléseivel együtt a tanítói körben megtekinthető.

Közönség köre.*

T. cz. »Szabadság« és »Nagyvárad Napló«!

A jogakadémia Olvasóköre tegnap elhatározta, hogy táviratilag üdvözli Köpösdy Dezsőt. A közgyűlésen a beteg elnököt én helyettesítettem, a gyűlés teljesen szabályszerűen folyt le, a határozat szabályszerű szótöbbséggel hoztatott s elnöki döntésemre csak egyszer volt szükség, mikor arról volt szó, hogy a határozathozatalt máskorra halasszuk, mit én eléggé indokoltnak nem találtam.

Ennyit a »Szabadság« téves hírének hivatalos helyreigazítására. Szükségét érzem azonban annak is, hogy néhány megjegyzést közzé tartsak a két lap tegnapi számában megjelent cikkeinek stílusára és modorára. A nagyvárad jogászfűjság annyira fölötte áll a két cikk írójának, hogy gombaságuk miatt magát sértve nem érezheti, vitatkozásba bocsátkozni velük pedig legkevésbé sem akarhat, sőt ilyen modorban írni nem is tud, mert hiszen »le style c'est l'homme!«

Meglepő azonban a »nagy szellemek« találkozásában, hogy mindkét lap rögtön belekeveri a dologba a sikkasztó Kecskeméthyt. A »Napló« azt kérde, hogy mint fogjuk őt, üdvözölni? Sehogy. Köpösdy üdvözölte a »klerikális ifjúság« mert az neki úgy tetszett s a mihez a fenttisztelet lapoknak abszolúte semmi közük, de Kecskeméthy sem maradt üdvözlöt nélkül, üdvözölte a »Szabadság«-ban, de Ryon, mert az neki úgy tetszett. Hát kérem ez tisztán guszpus dolga; mindenesetre gratulálok úgy de Ryon urnak, mint a »Szabadságnak«, mely »barátjának« nevezi de Ryont. A madarat tolláról . . . hogy is van tovább?

Azt mondja erre a »Szabadság«, hogy ehhez meg nekem semmi közöm. Úgy van; de van hozzá köze a kir. ügyészségnek a büntető törvény 174. §-a alapján, mert az már még sem törhető egy jogállamban s még hozzá uri emberek között, hogy valaki elvtársának nevezzen egy sikkasztót s tettét nyíltan, nyomtatásban (btk. 171. §.) »nagy és fényes tett«-nek bélyegezzel!

A törvény által erre kiszabott 6 hónapi fogház még csak súlyos büntetésnek sem mondható.

Ennyit óhajtottam megjegyezni, mint jogász. Az említett cikkek különben engem még csak nem is bosszantanak, mert annyit törődöm velük, mint az árnyékkal s ezzel a dolgot a magam részéről befejezettnek is tekintem.

Alászolgája

Krüger Jenő.

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

REGÉNY-CSARNOK.

A Polanieczki-család.

Irta: Sienkiewicz Henrik. — Fordította: Kolosváryné-Korányi Ilona.

Aztán meg mindnyájunkban két lélek lakozik s az egyik folyton szigoruan bírálhatja a másik tetteit. Ez az elkeseredett bíró szüntelen ezt sugta fülembe: — Hiábavaló minden, atyjával ugysem juthatsz soha megegyezésre! — Mert az öreg igazán kiállhatatlan! S én hallgattam erre a benső rossz tanácsadóra s másnak esedtem át tartozásomat. Ez a tiszta igazság. Csakhogy, mikor már késő volt, arra a tudatra ébredtem, hogy gondolataimból nem száműzhetem többé Máriát, s beláttam, hogy

megbocsáthatatlan hibát követtem el. De mikor elolvastam azt a levelet, mikor sorai elárulták nekem, hogy az ő szíve sem maradt érzéketlen, hogy talán szeretni tudott volna s kész lett volna megosztani életét velem . . . lássa, akkor fölébredt szívemben a szerelem. Ha nem hagymázos láz az, a mely bensőben érzelmeimnek kifejezése. Mindaddig, a míg azt hittem, hogy csupán egy foszló álom, ábrándos képzelet, dündérszép délibáb csalogató képe ez, türelmes megadással viseltem sorsomat, de most . . . tudni azt, hogy szíve felém fordult . . . hogy karjai megnyitak . . . nem asszonyom, ez túlhaladja erőmei!

— Jobb lesz tehát, ha ma nem olvasom föl egész terjedelmében Mária levelét, — felelt Emilie asszony. — Ő is azt találja, hogy az édes álom után keserves volt az ébredés . . . Azt mondja, hogy Maszkó nagyon udvarias módon jár el velük szemben, hogy a pénzkérdésben becsületesen s gyöngéden viselkedik, természetesen szem előtt tartva saját érdekeit!

— Olyan igaz, hogy hozzá megy, mint a milyen igaz, hogy van egy Isten! szól elkéseredetten Stas.

— Milyen kevésbé ismeri őt! . . . De hallja csak, mit ír Krzemien fölé!

— Apa elhatározta, hogy eladja földjeinket s Varsóba költözik. Tudodi mennyire ragaszkodtam Krzemienhez, a boldog gyermekkor kedves színhelyéhez! De az adott körülmények közt mihamarább be kellett látnom minden igyekezetem hiábavaló voltát. Apa nem mondott le tervéről, azt állítja, hogy lelkiismerete bűnül rójjá föl neki, hogy eizár a világtól . . . Én pedig boldog lennék, — ha sohasem kellene távozni innét! Valóban, az élet csupa irónia! Maszkó apának csak három-ezer rubel életjáradékot s egyik tanyánknak vételárát ajánlotta föl. De csodálkozhatunk-e azon, ha saját érdekeit védi? Apa annyira ment, hogy azt mondta neki: — Ha tehát egy évig élnek, ön Krzemient háromezer rubelért vette volna meg? — Hát ha harmincz évig él, vagy még tovább? — volt az ellenvetés. Apa alapján véve nagyon meg van elégedve, csak alkudozik. Ennyi baj között egyetlen vigaszom az, hogy ha Varsóban fogunk lakni, naponta fölkereshetlek. Litkádall együtt sokszor lesztek kénytelenek kézzelfogható módon kintenni a szűrömet. De nagyon szeretlek benneteket, s tudom, hogy cserébe mindenkor számíthatok igaz barátságokra . . .

Emilie asszony összehajította a levelet. Polanatanyi csönd borult a szobára. Végre Polanieczki elkéseredetten kiáltott föl:

— Az én hibám miatt elveszti Krzemient s nekem köszönheti, hogy cserébe kérője akadt.

Nem is sejtette, hogy Mária ugyanennek a gondolatnak adott kifejezést levelének egy részében, a melyet Emilie asszony gondosan elhallgatott. Maszkó tényleg nagyon is nyíltan árnlta el szándékait, s Mária éppen ezt bocsátotta meg legkevésbé Polanieczkinek. Neheztelést iránta csak e miatt érzett.

— Ebbe nem lehet belenyugodnunk, — szólt végre Emilie asszony. — Igaz barátsággal viselkedtem mindkettőjük iránt s nincs hobb vágyam annál, hogy összekerüljenek. Most már újabb okot szolgáltat erre az őszinte bánat, a melyet kiolvastam minden szavából! Nem hagyom el! Csak bátorság, barátom!

Polanieczki ajkához emelte a fiatal asszony kezét.

— Ön a világ legjobb, legáldozatkészebb barátja!

Rövid gondolkodás után Emilie így folytatta:

— Mária legszebb erénye a teljes őszinteség. Meg fog érteni. Ismételni fogom előtte azt a mit ön ma este mondott hogy lelke tele volt vele, mikor tőle távozott, hogy egy elkéseredett pillanat befolyása alatt cselekedett csupán, hogy megbánta tettét, hogy bocsánatát kéri s reményli, hogy habár hosszú idő múlva is, de elnyerheti azt.

— En még ma este irok Maszkónak, hogy bármi áron visszaveszem követelésemet.

Emilie asszony mosolygott.

(Foly. köv.)

NYILTTÉR. Értesítés.

Nagyvárad város és Biharmegye t. közönségét ezennel van szerencsém értesíteni, hogy »Zöldfa« szállodámat a **foljó hó 23-án Maresch Károly urnak átadtam.** Amidőn ezen körülményt b. tudomására hozom megköszönöm a t. közönségnek irántam tanúsított jóindulatát és kérem, hogy engem becses jó emlékében továbbra is tartson meg és utódom Maresch Károly urat ajánlom szíves figyelmébe.

Czeglédy Sándor,

a »Zöldfa«-szálloda volt tulajdonosa.

Alulírott Maresch Károly a fenti nyilatkozat szerint a »Zöldfa«-szállodát átvevén, magamat a nagyérdemű közönség szíves jóindulatába ajánlom és kérem, engem ezen újabb vállalatomnál is támogatni kegyeskedjék. Igérem, hogy minden tekintetben igyekeznék fogok ezen támogatást, pontos kiszolgálás és kitűnő ételek és italok felszolgálása által kiérdemelni.

Ez alkalommal becses tudomására hozom a t. közönségnek, hogy éttermemet a **foljó hó 30-án, este Dula Miklós** kitűnő zenekarának közreműködésével **megnyitom** és kérem, engem szíves és tömeges látogatásával megtisztelni méltóztatnék.

Maresch Károly,

a »Zöldfa«-szálloda bérletje.

KÜRY KLÁRA, ALBERTI WERNER

a m. kir. Opera tenoristája,

TARNAY ALAJOS

zongoraművész

hétfőn, december hó 2-án

a **FEKETE SAS** nagytermében

HANGVERSENYT

rendez.

Helyárak: Ülőhelyek 6, 4 és 2 korona.

Kezdeté 7 és 1/2 órakor.

Jegyek előjegyezhetők **Rendes Szidornál** a Royal kávéházban.

TAVIRATOK.

Botrány a szerb konakban.

Budapest, nov. 28. (Saj. tud. távir.) A belgrádi lapok a napokban azt írták, hogy *Draga* királyné ellen merényletet követtek el. Ma valótlannak nyilvánítják e hírt, de hozzá fűzik a királyné egy kellemetlen kalandját. — Tegnap este segélykiáltások hallatszottak ki szobájából melynek tulajdonképeni oka *Draga* királyné és hajadon huga *Jelena* között kifejlődött heves jelenet volt. *Jelena* hercegnő

a konakban lakik, szép, fiatal, kellemes, (kivel szemben *Sándor* király rendkívül figyelmes is. A szerb király kitűnő udvariassága *Draga* Masin-t féltékeny tette, vetélytársnőt látott hugában s a konakból kényszerrel akarta eltávolítani, *Sándor* azonban nem engedte. — Ezen körülmény idézte elő a fejedelmi perpatvart, melynek folyamán *Draga* királyné elájult. *Sándor* állítólag el akar nejétől válni, hogy *Jelenát elvegye*, a szerb kormány azonban ezt nem engedti meg.

Kecskeméthy Győző.

Budapest, nov. 28. (Saját tud. távir.) Nizzából jelentik, hogy a rendőrség egy tegnapi oda érkezett magyar utast nyomoz. *Gollán* Károlynak nevezi magát, azt hiszik, hogy *Kecskeméthy Győzővel* azonos.

Vasuti szerencsétlenség.

Budapest, nov. 28. (Saj. tud. távir.) Óriási vasuti szerencsétlenség hírére jelentik Amerikából. *Wahasch* vasuton éjjel *Seneca* közelében, kivándorlókkal telt vonat, egy másik személyvonattal összeütközött. A kocsik teljesen összezúzódtak s tűz emészté meg a romhalmazt, mely alatt 80 ember lelte halálát. Mintegy 150-en súlyos sérülést szenvedtek.

Tartománygyűlés megnyitása.

Zágráb, nov. 28. (Saj. tud. távir.) Ma nyitott meg ünnepélyesen a királyi leirattal a horvát tartomány gyűlés. A királyi leirat óhajtja, hogy az új pénzügyi egyezmény tárgyalása Magyarországgal mielőbb befejeztessék.

Waldeck-Rousseau beszéde.

Páris, november 28. Waldeck-Rousseau miniszterelnök tegnap este elnökölt a republikánus kereskedelmi és iparbizottság évi lakomáján, a melyen Delcassé és Lanessau kivételével valamennyi miniszter és mintegy 800 meghívott vendég jelent meg. A bizottság elnöke, Mascourand azt mondta, hogy a kereskedelem olyan politikát óhajt, a mely fogyasztási utakat nyit a külföldre. Ellene van minden politikának, a mely a külföld megsértésében áll. A köztársaság biztosítani tudta magának a többi nemzetek barátságát. Brisson köszönetet mond a bizottságnak azért, hogy keresztüllátott a rágalom regiméjén és elismerést szavaz a mostani kormánynak. Az üzleti világ érezte, hogy a kormány állandóságát csak a republikánus pártok egyesülése biztosíthatja. Szólv örül, hogy a kereskedelmi és iparos körök így egyesítve látja. Ez megnyugvást nyújt. *Bourgeois* a tőkének és a munkának a testvériség és igazságosság alapján álló viszonyát magasztalja, mint a mely egyedül alkalmas arra, hogy a politikai és a társadalmi békét biztosítsa. A kormány feladatává tette ennek a békének a biztosítását és a többség támogatta benne. *Millerand* kereskedelmi miniszter a köztársaság különféle ellenségein való győzelmére ülti poharát. A republikánus többség megbízhatóságának köszönhető — mondja egyebek között, — hogy a kormány végrehajthatta az elvállalt munkát. Elismeréssel és csodálattal adózik a miniszterelnöknek. Néhány hónap múlva a kormány látni fogja munkájának gyümölcsét. Waldeck-Rousseau miniszterelnök hálájának és bizalmának ad kifejezést, a melyet ez a gyűlekezet benne kelt. Emlé-

keztet arra, hogy a mikor a kormányt átvette, a politikai szemhatáron sokkal több volt a fenyegető felhő, mint az örvendetes kilátás. Azt az eszmét akartuk érvényre juttatni, hogy a republikánus pártok valamennyi töredéke egyetértésen az egyesítő momentumokra nézve és küszöbölje ki az elválasztó momentumokat. Örömmel konstatálja, hogy a kereskedelmi- és iparbizottság arra a célra alakult, hogy a kormányt, a mely a munkás Franciaország érdekeit szolgálja, támogassa. Olyan Franciaországot akarunk, a mely nem területre nézve, hanem kereskedelem és szociális haladás tekintetében nagy. Az elhangzott beszédeket mind nagy tetszéssel hallgatták. A miniszterelnököt lelkesen éltették. (M. T. I.)

KOZGAZDASAG.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Határidők.

Budapest, nov. 28.

Buza októberre	7.84
Buza áprilisra	8.80
Tengeri	5.14
Rozs okt.	6.69
Zab ápr.	6.98
Káposzta, magyar. kuk.	—

Értéktőzsde

Budapest, nov. 28.

Osztrák hitel	625.50
Magyar hitel	629.50
Allamvasut.	624.50
Rinnamurány	416.—
Magyar vezetők	433.—
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos arfoizások

a budapesti ara- és értéktőzsdén 1901. nov. 28-án.

Magyar aranyjárdék 4%	118.25
Magyar koronajárdék	93.15
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4%	121.25
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	100.25
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	118.75
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	93.—
Italmérségi jog megváltási kötvény	99.75
Horvát-szlávönföldterhermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyereségy-sorsjegy-kölcsön	174.—
Tiszszahályozás sorsjegyek kölcsön	145.50
Osztrák járdék papirban	98.50
Osztrák járdék ezüstben	98.50
Osztrák járdék aranyban	118.90
Osztrák korona járdék	95.50
Osztrák államsorsjegyek	189.50
Osztrák magyar bank részvény	16.05
Magyar hitelbank részvény	645.—
Osztrák hitelintézet részvény	635.50
Párisi vista	95.12
20 frankos arany (Napoleon)or	19.04
Neapolitánai márká	117.12
Londoni vista	239.40
20 márkás arany	25.42

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

20903/1901. szám.

Hirdetmény.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala mint I. foku iparhatóság ezennel közhírré teszi, hogy a *Klein Mór* által felállítani szándékolt borszáritó telep telepengedélyezése tárgyában *foljó évi december hó 5-ik napjának d. e. 11 órájára* az Francia-sor 80. sz. házhoz helyszini tárgyalást tűzött ki, a mely körülményről az érdekeltek oly figyelemzetéssel értesítetnek, hogy esetleges kifogásaikat a helyszini tárgyalás alkalmával adják elő, mert a későbbben teendő felszólamlások figyelembe vétetni nem fognak.

Nagyvárad, 1901. nov. hó 25-én.

Gerő,

rendőr-főkapitány.

Belépési felhívás

a „Polgári takaré- és segély-szövetkezet”

VII-ik évtársulatába.

A «Polgári takaré- és segély-szövetkezet» 1902. január 1-én új évtársulatot nyit, mely 156 héten át, vagyis 1904. év végeig tart. — Mindenki tetszés szerinti számban jegyezhet üzletrészeket s minden üzlet rész után hetenként 20 fillér (10 kr.) fizetendő. A három év eltelté után az évtársulat feloszlik s az összes jövedelem a résztvevők között felosztatik és mindenki megkapja a befizetett tőkét a felmerült haszonnal együtt.

A szövetkezet célja a takarékoságot előmozdítani és önségélyt nyújtani, a mennyiben a tag heti betétei által önmagának tőkét gyűjt, mely a heti részletekben való befizetések dacára is a takarékpénztári kamatozásnál magasabb nyeresémet oszthatókat hoz és mert minden tag az általa befizetett összeg $\frac{1}{100}$ részét 6%-os kamatláb mellett minden előleges bejelentés nélkül kölcsönkép felveheti.

Vidéki tagok a heti fizetéseket postai cheque-lapok útján teljesíthetik.

A szövetkezetbe való belépés alkalmával üzletrészenként 10 fillér (5 kr.) beiratási díj fizetendő s egy heti részlet lefizetése után már mindenki megkapja saját nevére irt könyvecskéjét.

Szövetkezetünk jelenlegi tisztelt tagjait, valamint mindazokat, kik az 1902. január 4-től kezdődő 7-ik ciklusnak tagjai óhajtanak lenni, felkérjük, hogy a felvétel iránt intézeti üzlet-helyiségünkben (Kossuth Lajos-utca 4. sz. a.) mielőbb jelentkezni sziveskedjenek.

Nagyvárad, 1901. október hó.

A «Polgári takaré- és segély-szövetkezet»

228-10-4

igazgatósága.

A 7-ik évtársulat befizetési napjai:

Kedd délután . . . 3-5-ig.

Szombat délután 3-5-ig.

A szövetkezetnek ez időszerint 2500 tagja van, több mint 45000 üzletrészszel.

Kitünő borok.

Szőlőmből beköltözvén, lakásomon úgy idei ujbort, mint ó kiváló finom palaczkozott boraim — literes üvegekben — úgy nagyváradi, mint ménesi és gyoroki szőlőim terméséből eladók 32 krtól 1 f. 20-ig literenként, üveg nélkül.

6 üvegen felüli megrendelést házhoz is küldök.

Telefon-szám 406.

Molnár Lajos,

Schlauch-tér, 18.

230-8-0

Most lehet legolcsóbban
női és férfi fehérneműt, vásznat és asztalneműt
beszerezni!

Menyasszonyi kelengyék!

Teljes végeladás!

Kunz József és társa cég,

Nagyvárad, Szt. László-tér.

225-0-125

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA R. T.

Nagyvárad, Apáca-utca 3. szám.

Művek,
folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:
izléses kivitelben
mindenemű
nyomdai munkákat
jutányos árak mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfejek,
számlák, falragaszok,
báli meghívók,
tánczrendek, étlapok,
naplók,
palaczkfeliratok,
névjegyek,
gyászlapok
stb. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.